

عنوان مقاله:

زمینه‌های ساختاری و عوامل کارگزاری شکل‌گیری نهاد بسیج مستضعفان

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش‌های سیاسی جهان اسلام، دوره 9، شماره 4 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

جبار شجاعی - دانشجوی دکتری مطالعات سیاسی انقلاب اسلامی، تهران، ایران، دانشگاه شاهد

زاهد غفاری هنجین - دانشیار گروه علوم سیاسی و مطالعات انقلاب اسلامی، تهران، ایران، دانشگاه شاهد

عباس کشاورز شکری - دانشیار گروه علوم سیاسی و مطالعات انقلاب اسلامی، تهران، ایران، دانشگاه شاهد

خلاصه مقاله:

پس از پیروزی انقلاب اسلامی، رهبران انقلاب برای حفظ، تثبیت و تداوم انقلاب اسلامی و به علت عدم اعتماد به ساختارهای نظام پیشین، نهادهایی تأسیس کردند تا ضمن نفی ایدئولوژی‌های رقیب، به تبلیغ پایدار ایدئولوژی انقلاب اسلامی و در همین راستا به مبارزه با نیروهای ضد انقلاب داخلی و خارجی بپردازند. یکی از این نهادها، بسیج مستضعفان می‌باشد که پیرو فرمان 5 آذر 1358 امام خمینی شکل گرفت. با عنایت به اینکه نهادها خروجی همراهی ساختار و کارگزار هستند، نهاد بسیج نیز مجمع همگرایی زمینه‌های ساختمان‌شده و عاملان اجتماعی است. از این رو، پرسش اصلی پژوهش پیش‌رو این است که زمینه‌های ساختاری و عوامل کارگزاری مؤثر در شکل‌گیری نهاد بسیج کدامند؟ نگارندگان با بهره‌گیری از نظریه‌ی ساخت‌یابی و روش تحلیل اسنادی به این نتیجه نائل شدند که بسیج ایران در نتیجه هم‌نهادی زمینه‌های امنیتی-سیاسی، فرهنگی-اجتماعی و اقتصادی و کنشگرانی چون سپاه، خرده‌گروه‌های انقلابی و شخصیت‌هایی مثل امام خمینی، جواد منصوری، امیر مجد و اقدامات غیرمستقیم دیگر رهبران و نهادهای نوپای انقلاب شکل گرفته است.

کلمات کلیدی:

Islamic Revolution, Imam Khomeini, Basij, Structured Areas, Broker
انقلاب اسلامی، امام خمینی، بسیج، زمینه‌های ساختمان‌شده، کارگزار

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1147789>

